

پیاده راهسازی در بافت تاریخی شهرها

(نمونه موردی: خیابان امام خمینی شهر سیرجان)

علی منصوری، هدی قدوسی

- 1- استادیار، دکترای برنامه ریزی شهری، دانشگاه آزاد سیرجان
- 2- دانشجو، کارشناسی ارشد طراحی شهری، دانشگاه آزاد سیرجان

خلاصه

استفاده عمده از فضاهای شهری به خصوص خیابان‌ها در نیم قرن گذشته، سلطه بی چون و چرای اتومبیل در شهرها بوده است، که مسائل و مشکلات عمده ای نظیر حجم زیاد ترافیک، آلودگی‌های زیست محیطی، تداخل پیاده و سواره، تغییر الگوهای رفتاری، عدم درک صحیح از فضاهای شهری مورد استفاده و بسیاری مشکلات دیگر را به وجود آورده است. سرانجام باعث آلودگی و ناامنی در شهرها شده و زندگی شهرنشین را مورد تهاجم قرار داده است. در شهرهای امروزی که به تمام معنا در قلمرو وسایل نقلیه موتوری قرار گرفته اند، عابر پیاده مورد کم توجهی قرار گرفته است و پیاده فاقد جایگاهی در خور و شایسته در نظام حمل و نقل و ترافیک است، به گونه ای که میتوان از آن به بعد گمشده عنصر شهری، نام برد. لذا مبحث ایمنی تردد، برنامه ریزی عابر پیاده و توجه به پیاده روی به عنوان یک سیستم حمل و نقل پویا و پایدار شهری در اولویت فعالیت های برنامه ریزان و طراحان شهری قرار گرفته است. برنامه ریزی و طراحی فضاهای اختصاصی جهت عبور عابر پیاده، امروزه به خاطر توجه بیشتر به بعد انسان به عنوان عنصر اصلی حیات بخش شهرها در فضاهای شهری ضروری می باشد.

خیابان امام خمینی، یک خیابان ویژه می باشد که به جهت قرارگیری در مرکز تاریخی سیرجان، نزدیکی به بسیاری از عناصر ارزشمند معماری (بازار سیرجان، مسجد جامع و ...) و نیز به دلیل نقش آن به عنوان محور اصلی شهر، از جایگاه ویژه ای برخوردار است. این محور به دلیل حضور وسایل نقلیه، بیشتر نقش یک محور عبوری را ایفا کرده، بنابراین حضور پیاده و برقراری روابط اجتماعی قوی در این خیابان کمتر شده است.

در این پژوهش هدف اصلی تقویت حرکت پیاده، ساماندهی حرکت سواره و پیاده به منظور به حداقل رساندن تداخلات، ایجاد محیطی ایمن، سالم و مطلوب با امکانات مناسب جهت رفاه عابرین و حل مشکلات موجود از طریق ایجاد پیاده راه می باشد. بنابراین سعی شده تا از نتایج مربوط به آمارهای رسمی، مبنای نظری و دیدگاه اندیشمندان و تجارب داخلی و خارجی از یک طرف و نتایج حاصل از پرسشنامه و مصاحبه با اهالی بومی و عابرین و مسئولین از طرف دیگر، در تبیین و تحلیل فرضیه ها استفاده گردد.

واژگان کلیدی: بافت تاریخی، پیاده راهسازی، خیابان، شهر سیرجان